

HOE BELASTEND ZIJN BIJWERKINGEN VAN REUMAMEDICIJNEN?

Bijwerkingencentrum Lareb probeert inzicht te krijgen in hoe belastend bijwerkingen van reumamedicijnen zijn. Dat gebeurt met de 'Bijwerkingmonitor'. De Bijwerkingmonitor is een online vragenlijstonderzoek waarin mensen met reuma hun ervaringen met bijwerkingen kunnen delen. In dit artikel wordt uitgelegd hoe Lareb de last van bijwerkingen in kaart brengt.

Sommige mensen krijgen bij het gebruik van een medicijn last van bijwerkingen. Welke bijwerkingen er ontstaan, verschilt per persoon. Soms geeft de bijwerking niet zoveel last, maar af en toe kan een bijwerking ook behoorlijk vervelend zijn. Bijwerkingencentrum Lareb wil beter in kaart brengen hoe belastend bijwerkingen zijn en begrijpen waarom ze precies belastend zijn. Daarom is een speciale vragenlijst ontwikkeld die in de Bijwerkingmonitor is verwerkt. Daarmee krijgen patiënten en artsen meer inzicht waarom bijwerkingen soms lastig zijn. En kan Bijwerkingencentrum Lareb uitzoeken of en hoe we die last kunnen verminderen.

Een bijwerking kan op verschillende manieren last geven

Een prikplekreactie bijvoorbeeld kan voor iemand lastig zijn, omdat die steeds terugkomt. Of omdat het invloed heeft op hoe je er uitziet. En misselijkheid kan vervelend zijn omdat het invloed heeft op dagelijkse activiteiten. Last van een bijwerking kan voor iedereen en voor elke bijwerking anders zijn. Daarom heeft Bijwerkingencentrum Lareb eerst in kaart gebracht waarom een bijwerking belastend kan zijn. Uit beschrijvingen van meer dan 1500 patiënten kwamen de volgende redenen naar voren:

1. invloed van de bijwerking op het uiterlijk;
2. medische behandeling;
3. dagelijks leven;
4. vermoeidheid;
5. mentale gevolgen;
6. lichamelijke gevolgen;
7. het verloop van de bijwerking.

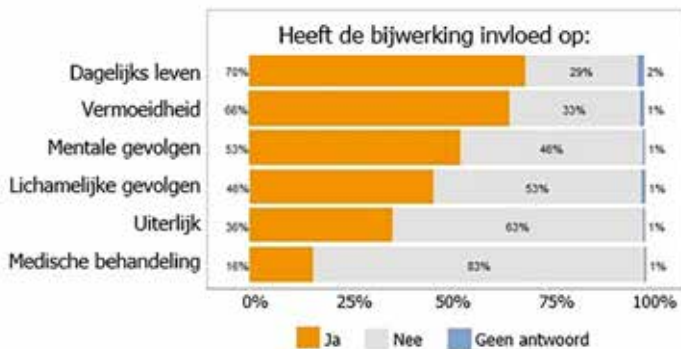
In de Bijwerkingmonitor vragen we deelnemers met een bijwerking voor de eerste zes redenen om met een rapport cijfer aan te geven welke last zij hebben. Dat kan zijn van 0 (helemaal geen) tot 10 (heel veel). Ook kunnen zij nog een toelichting geven.

Voor veel mensen heeft een bijwerking invloed op het dagelijks leven of vermoeidheid

Van de eerste 149 deelnemers aan de Bijwerkingmonitor met een vorm van reuma had meer dan de helft tenminste één bijwerking van een reumamedicijn. De meest voorkomende bijwerkingen waren hoofdpijn, vermoeidheid, misselijkheid, duizeligheid en buikklasten.

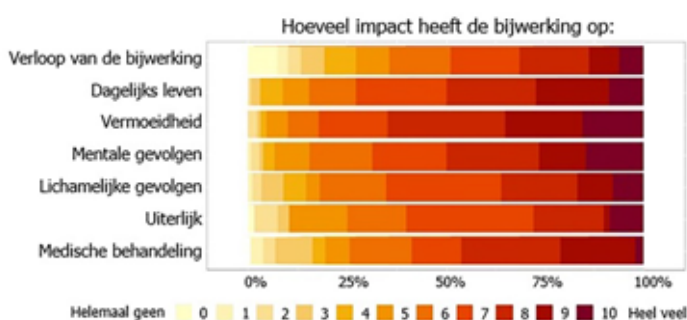
De last die reumapatiënten bij deze bijwerkingen ervaren, is in figuur 1 te zien. De oranje kleur betekent 'de bijwerking heeft wel invloed op het onderwerp' en de grijze kleur 'de bijwerking heeft geen invloed op het onderwerp'. Zo is te zien dat bij een groot deel van de deelnemers de bijwerking invloed heeft op het dagelijks leven of op de vermoeidheid. Minder vaak had de bijwerking invloed op de medische behandeling en hoe mensen eruitzien.

Figuur 1: Overzicht van de belasting van bijwerkingen per onderwerp.

In figuur 2 is te zien hoe groot de invloed van de bijwerking is op de verschillende onderwerpen. Hiervoor geldt dat hoe donkerder de kleur is, hoe hoger de impact en hoe lichter de kleur, hoe lager de impact. De deelnemers vonden dat de bijwerkingen vooral invloed had op hun vermoeidheid. In de figuur zie je dit terug aan de donkerrode balken bij vermoeidheid.

Figuur 2: Overzicht van de mate van invloed van de belasting van bijwerkingen per onderwerp.

DOE OOK MEE AAN DE BIJWERKINGSMONITOR!

De Bijwerkingmonitor is een online vragenlijstonderzoek van Bijwerkingencentrum Lareb. Met de Bijwerkingmonitor onderzoeken wij welke bijwerkingen jouw reumamedicijnen kunnen geven en hoe jij deze ervaart. Ook krijg je hierdoor zelf meer inzicht in jouw ervaringen met bijwerkingen. Je kunt ook meedoen als je geen bijwerkingen hebt.

De vragen gaan over jouw gezondheid, medicijnen en de bijwerkingen die je ervaart. Denk aan: Welke bijwerkingen heb je van jouw medicijnen? Welke invloed hebben die op jouw dagelijks leven? Hoe verlopen de bijwerkingen? Als jij jouw ervaringen deelt, komt er meer kennis over de medicijnen die je gebruikt. Deze informatie is belangrijk voor jezelf, voor jouw zorgverlener en voor andere medicijngebruikers. Wil je meer informatie of jezelf aanmelden voor het onderzoek? Ga dan naar www.bijwerkingmonitor.nl.

De vragenlijst is verbeterd

Deelnemers gaven verbeterpunten in interviews en een enquête over de vragenlijst over belasting van bijwerkingen. Hiermee is de vragenlijst inmiddels verbeterd. De vragenlijst is daardoor nog begrijpelijker en relevanter voor deelnemers. Momenteel gaat de Bijwerkingmonitor in volle vaart door. Zodra er nieuwe inzichten over bijwerkingen bij reumamedicijnen zijn, worden deze in ReumaMagazine gedeeld.

Leanne Kosse, Jette van Lint en Jenny Hartman werken bij Bijwerkingencentrum Lareb.

LEANNE KOSSE, JETTE VAN LINT EN JENNY HARTMAN

